

Verejné zdravotníctvo

Zdravotní pracovníci v kontexte ochrany zdravia. /čo ohrozuje zdravotníckych pracovníkov/

Doc.PhDr.Štefánia Andraščíková,PhD.,MPH
Fakulta zdravotníckych odborov PU

ČLOVEK V PRACOVNOM PROSTREDÍ

- Človek strávi v pracovnom prostredí asi polovicu života,
 - Vystavený mnohým faktorom: fyzikálne, chemické, biologické, fyziologické, psychologické, psychosociálne a sociálno-ekonomické, každý môže predstavovať riziko,
 - **Úlohou spoločnosti je:** vytvárať také pracovné podmienky, ktoré umožnia vykonávať prácu bez poškodzovania zdravia a práca bude pritom pozitívne vplývať na telesné a duševné schopnosti pracovníkov.
-

PRACOVNÉ PODMIENKY:

- Patrí tu:
 1. Pracovné prostredie
 2. Pracovný proces
 - kladú na človeka rôzne požiadavky:
PRIMERANÉ alebo NEPRIMERANÉ
ľudskému pracovnému potenciálu.
-

Pracovné úrazy, riziko nákazy infekčnými ochoreniami:

- zdravotní pracovníci sú vystavení riziku nákazy až dvadsiatich životohrozujúcich chorôb
 - **krvou prenosné choroby** (ako sú hepatitída B,C, či vírus HIV).
 - **ochorenia šíriace sa vzduchom** (Meningokoková meningitída, Pneumokokové infekcie, Tuberkulóza)
 - **ochorenia prenášané agensami** (Prenosné encefalopatie, variant Creutzfeldt-Jakobovej ochorenia)
-

- **chemické škodliviny, alergény** (chemická dezinfekcia, sterilizácia, anestetiká, cytostatiká)
-

- **kožné škodliviny** (mechanické, fyzikálne, chemické, biologické vplyvy)
 - **fyzikálne faktory** (hluk, osvetlenie, teplo, žiarenie)
 - **neuropsychická záťaž** (konflikty, zlé vzťahy na pracovisku, zodpovednosť)
 - **závažné importované ochorenia** (cholera, malária, mor, vírusové hemoragické horúčky)
-

Choroby z povolania:

- choroby pohybového aparátu (ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín),
 - KVS choroby (vysoký TK),
 - zvýšený výskyt rizikových faktorov zdravia (zvýšený cholesterol),
 - choroba z ionizujúceho žiarenia a zo žiarenia s obdobným účinkom,
 - choroba z elektromagnetického žiarenia vrátane lasera,
-

Prenášači nozokomiálnych nákaz:

- **Definícia podľa CDC** (*Centers for Disease Control*): nozokomiálne nákazy sú infekcie, ktoré vznikli v zdravotníckom zariadení, ktoré neboli prítomné pri prijatí a pacient pri prijatí nebol v inkubačnej dobe príslušnej infekcie.
 - Prameň pôvodcu: nemocničný personál, pacienti, návštevy
-

Syndróm vyhorenia /burnout syndróm/:

- Ide o psychický stav vyčerpanosti,
 - Tvorí ho rad symptómov predovšetkým v oblasti **psychickej**, čiastočne aj **fyzickej** a **sociálnej**,
 - Všetky hlavné zložky burnout syndrómu vychádzajú z chronického stresu.
-

Referát bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vykonáva:

- zabezpečuje školenia a overovanie znalosti predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci u vedúcich zamestnancov,
- spolupracuje pri začleňovaní plánov озdravných opatrení do plánov technického rozvoja investícií,
- kontroluje opatrenia na predchádzanie pracovným úrazom a vzniku chorôb z povolania,
- kontroluje dodržiavanie predpísaných skúšok špecialistov a zamestnancov obsluhujúcich vyhradené zariadenia,
- kontroluje dodržiavanie predpisov o prácach zakázaných ženám, tehotným ženám a mladistvým, podmienok práce na rizikových pracoviskách a používanie OOPP,

- upozorňuje vedúcich zamestnancov na zistené závady a nedostatky a požaduje ich odstránenie, predkladá návrhy nápravných opatrení,
 - v závažných prípadoch je oprávnený zakázať ďalšiu prácu na nebezpečnom zariadení a pracovisku, tiež zamestnancom pod vplyvom alkoholu, resp. omamných látok,
 - vyjadruje sa k projektovej dokumentácii pri rekonštrukcii a obnove zariadení a objektov z hľadiska BOZP,
 - spolupracuje s orgánmi odborov, hygienickej služby a štátneho odborného dozoru nad dodržiavaním predpisov o BOZP,
 - zabezpečuje raz ročne komplexnú previerku stavu BOZP v organizácii FNsP,
 - predkladá požiadavky na zníženie namáhavých prác (práca s bremenom) pre námestníka pre logistiku a prevádzkovo-technické činnosti.
-

7. Apríl, Svetový deň zdravia

- Hlavná udalosť SZO,
 - Jedna z tém „Chceme pracovať pre zdravie“,
 - Téma by mala pripomenúť náročnú a často nedocenenú prácu, ktorú vykonávajú zdravotnícki pracovníci na celom svete.
-

ĎAKUJEM VÁM

ZA POZORNOST.

Použitá literatúra:

HOLČÍK, J. a kol. Systém péče o zdraví a zdravotnictví: 1.vyd.Brno: Ústav sociálního lékařství a veřejného zdravotnictví Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. 2005. 186s.

Úsek riaditeľa. In.Referát bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci /on line/. 01/01 2006 FNsPPrešov, /cit. 2008-04-01/.Dostupné na internete:
<http://www.fnsppresov.sk/nemocnica/0426/>

Wikipédia. In.Pracovný proces /on line/. 03/05 2008 *Wikipédia, Slobodná encyklopédia*, / cit. 2008-04-01/.Dostupné na internete:
http://sk.wikipedia.org/wiki/Pracovn%C3%BD_proces

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši.
In.Chceme pracovať pre zdravie/on line/. 04/06 2006, /cit.2008-04-01/.Dostupné na internete: <http://www.szulm.sk/porad/workers.html>
